

Лекція 1.

Первинний аналіз даних з Pandas

Pandas — це бібліотека мови програмування Python, що надає широкі можливості для аналізу даних й зазвичай використовується до інтелектуального аналізу даних (ІАД). **Pandas** дає змогу зручно завантажувати, обробляти й аналізувати табличні дані за SQL-подібними запитамі. Поєднання **Pandas** разом із бібліотеками **Matplotlib** і **Seaborn** дає нагоду виконувати професійний візуальний аналіз табличних даних.

Зміст

1. Демонстрація основних методів Pandas
  - Читання з файлу і первинний аналіз
  - Сортвання
  - Індекссування та вилучення даних
  - Використання спеціалізованих функцій
  - Групування даних
  - Зведені таблиці
  - Перетворення датафреймів
2. Перші спроби прогнозування відтоку
3. Корисні посилання

Спершу завантажимо потрібні нам бібліотеки:

Спершу завантажимо потрібні нам бібліотеки:

```
In [1]: import numpy as np
import pandas as pd

# Задамо графіки у форматі .svg, щоби вони мали кращу чіткість
# %config InlineBackend.figure_format = 'pdf'
```

Спершу завантажимо потрібні нам бібліотеки:

```
In [1]: import numpy as np
import pandas as pd

# Задамо графіки у форматі .svg, щоб вони мали кращу чіткість
# %config InlineBackend.figure_format = 'pdf'
```

Дані, з якими працюють аналітики та інженери, зазвичай зберігаються у вигляді таблиць — наприклад, в форматах `.csv`, `.tsv` або `.xlsx`. Для того, щоб вилучати потрібні дані з таких файлів, відмінно підходить бібліотека Pandas.

Основними структурами даних в Pandas є класи `Series` і `DataFrame`. Перший — це одномірний індексований масив даних деякого фіксованого типу. Другий — це двомірна структура даних, що подана як таблиця, кожен стовпець якої містить дані одного типу. Можна представляти її, як словник об'єктів типу `Series`. Структура `DataFrame` відмінно підходить для подання реальних даних: рядки відповідають описам ознак окремих об'єктів, а стовпці — ознакам.

1.1. Демонстрація основних методів Pandas

[Повернутися до змісту](#)

1.1.1. Читання з файлу і первинний аналіз

[Повернутися до змісту](#)

1.1.1. Читання з файлу і первинний аналіз

[Повернутися до змісту](#)

Прочитаємо дані й переглянемо перші 5 рядків за допомогою методу `head`:

1.1.1. Читання з файлу і первинний аналіз

[Повернутися до змісту](#)

Прочитаємо дані й переглянемо перші 5 рядків за допомогою методу `head`:

```
In [2]: df = pd.read_csv('https://raw.githubusercontent.com/radiukpavlo/intelligent-d
```

1.1.1. Читання з файлу і первинний аналіз

[Повернутися до змісту](#)

Прочитаємо дані й переглянемо перші 5 рядків за допомогою методу `head`:

```
In [2]: df = pd.read_csv('https://raw.githubusercontent.com/radiukpavlo/intelligent-di
```

```
In [3]: df.head()
```

```
Out[3]:
```

	State	Account length	Area code	International plan	Voice mail plan	Number vmail messages	Total day minutes	Total day calls	Total day charge
0	KS	128	415	No	Yes	25	265.1	110	45.07
1	OH	107	415	No	Yes	26	161.6	123	27.47
2	NJ	137	415	No	No	0	243.4	114	41.38
3	OH	84	408	Yes	No	0	299.4	71	50.90
4	OK	75	415	Yes	No	0	166.7	113	28.34

У Jupyter-ноутбуках датафрейми `Pandas` виводяться у вигляді ось таких гарних табличок, і `print(df.head())` виглядає гірше.

До речі, за замовчуванням `Pandas` виводить всього 20 стовпців і 60 рядків, тому якщо ваш датафрейм більше, скористайтеся функцією `set_option`:

У Jupyter-ноутбуках датафрейми `Pandas` виводяться у вигляді ось таких гарних табличок, і `print(df.head())` виглядає гірше.

До речі, за замовчуванням `Pandas` виводить всього 20 стовпців і 60 рядків, тому якщо ваш датафрейм більше, скористайтеся функцією `set_option`:

```
In [4]: pd.set_option('display.max_columns', 100)
pd.set_option('display.max_rows', 100)
```

У Jupyter-ноутбуках датафрейми `Pandas` виводяться у вигляді ось таких гарних табличок, і `print(df.head())` виглядає гірше.

До речі, за замовчуванням `Pandas` виводить всього 20 стовпців і 60 рядків, тому якщо ваш датафрейм більше, скористайтеся функцією `set_option`:

```
In [4]: pd.set_option('display.max_columns', 100)
pd.set_option('display.max_rows', 100)
```

Також задамо значення параметра `presicion` рівним 2, щоб відображати два знака після коми (а не 6, як встановлено за замовчуванням).

У Jupyter-ноутбуках датафрейми `Pandas` виводяться у вигляді ось таких гарних табличок, і `print(df.head())` виглядає гірше.

До речі, за замовчуванням `Pandas` виводить всього 20 стовпців і 60 рядків, тому якщо ваш датафрейм більше, скористайтеся функцією `set_option`:

```
In [4]: pd.set_option('display.max_columns', 100)
pd.set_option('display.max_rows', 100)
```

Також задамо значення параметра `precision` рівним 2, щоб відображати два знака після коми (а не 6, як встановлено за замовчуванням).

```
In [5]: pd.set_option('display.precision', 2)
```

Подивимося на розмір даних, назви ознак та їх типи.

Подивимося на розмір даних, назви ознак та їх типи.

```
In [6]: print(df.shape)
```

```
(3333, 20)
```

Подивимося на розмір даних, назви ознак та їх типи.

```
In [6]: print(df.shape)
```

```
(3333, 20)
```

Бачимо, що в таблиці є 3333 рядки й 20 стовпців. Виведемо назви стовпців:

Подивимося на розмір даних, назви ознак та їх типи.

```
In [6]: print(df.shape)
```

```
(3333, 20)
```

Бачимо, що в таблиці є 3333 рядки й 20 стовпців. Виведемо назви стовпців:

```
In [7]: print(df.columns)
```

```
Index(['State', 'Account length', 'Area code', 'International plan',  
      'Voice mail plan', 'Number vmail messages', 'Total day minute  
s',  
      'Total day calls', 'Total day charge', 'Total eve minutes',  
      'Total eve calls', 'Total eve charge', 'Total night minutes',  
      'Total night calls', 'Total night charge', 'Total intl minute  
s',  
      'Total intl calls', 'Total intl charge', 'Customer service cal  
ls',  
      'Churn'],  
      dtype='object')
```

Щоб подивитися загальну інформацію щодо датафрейму і всіма ознаками, скористаємося методом **info**:

Щоб подивитися загальну інформацію щодо датафрейму і всіма ознаками, скористаємося методом **info**:

```
In [8]: print(df.info())
```

```
<class 'pandas.core.frame.DataFrame'>
RangeIndex: 3333 entries, 0 to 3332
Data columns (total 20 columns):
 #   Column                                Non-Null Count  Dtype
---  -
 0   State                                3333 non-null   object
 1   Account length                       3333 non-null   int64
 2   Area code                           3333 non-null   int64
 3   International plan                   3333 non-null   object
 4   Voice mail plan                     3333 non-null   object
 5   Number vmail messages               3333 non-null   int64
 6   Total day minutes                   3333 non-null   float64
 7   Total day calls                     3333 non-null   int64
 8   Total day charge                    3333 non-null   float64
 9   Total eve minutes                   3333 non-null   float64
10   Total eve calls                     3333 non-null   int64
11   Total eve charge                    3333 non-null   float64
12   Total night minutes                 3333 non-null   float64
13   Total night calls                   3333 non-null   int64
14   Total night charge                  3333 non-null   float64
15   Total intl minutes                  3333 non-null   float64
16   Total intl calls                    3333 non-null   int64
17   Total intl charge                   3333 non-null   float64
18   Customer service calls              3333 non-null   int64
```

```
19 Churn 3333 non-null bool
dtypes: bool(1), float64(8), int64(8), object(3)
memory usage: 498.1+ KB
None
```

`bool`, `int64`, `float64` та `object` — це типи ознак. Бачимо, що 1 ознака має логічний тип (`bool`), 3 ознаки мають тип `object` і 16 ознак — числові.

Змінити тип колонки можна за допомогою методу `astype`. Застосуємо цей метод до ознаки `Churn` і переведемо його в `int64`:

`bool`, `int64`, `float64` та `object` — це типи ознак. Бачимо, що 1 ознака має логічний тип (`bool`), 3 ознаки мають тип `object` і 16 ознак — числові.

Змінити тип колонки можна за допомогою методу `astype`. Застосуємо цей метод до ознаки `Churn` і переведемо його в `int64`:

```
In [9]: df['Churn'] = df['Churn'].astype('int64')
```

Метод **describe** показує основні статистичні характеристики даних щодо кожної числової ознаки (типи `int64` і `float64`): кількість непропущених значень, середнє, стандартне відхилення, діапазон, медіана, 0.25 і 0.75 кuartилі.

Метод **describe** показує основні статистичні характеристики даних щодо кожної числової ознаки (типи `int64` і `float64`): кількість непропущених значень, середнє, стандартне відхилення, діапазон, медіана, 0.25 і 0.75 кватилі.

In [10]: `df.describe()`

Out[10]:

	Account length	Area code	Number vmail messages	Total day minutes	Total day calls	Total day charge	Total eve minutes	Total eve calls
count	3333.00	3333.00	3333.00	3333.00	3333.00	3333.00	3333.00	3333.00
mean	101.06	437.18	8.10	179.78	100.44	30.56	200.98	100.11
std	39.82	42.37	13.69	54.47	20.07	9.26	50.71	19.92
min	1.00	408.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
25%	74.00	408.00	0.00	143.70	87.00	24.43	166.60	87.00
50%	101.00	415.00	0.00	179.40	101.00	30.50	201.40	100.00
75%	127.00	510.00	20.00	216.40	114.00	36.79	235.30	114.00
max	243.00	510.00	51.00	350.80	165.00	59.64	363.70	170.00

Щоб подивитися статистику щодо нечислових ознак, потрібно явно вказати типи в параметрі `include`, що нас цікавлять. Можна також задати `include = 'all'`, щоб вивести статистику щодо всіх наявних ознак.

Щоб подивитися статистику щодо нечислових ознак, потрібно явно вказати типи в параметрі `include`, що нас цікавлять. Можна також задати `include = 'all'`, щоб вивести статистику щодо всіх наявних ознак.

```
In [11]: df.describe(include=['object', 'bool'])
```

```
Out[11]:
```

	State	International plan	Voice mail plan
count	3333	3333	3333
unique	51	2	2
top	WV	No	No
freq	106	3010	2411

Для категоріальних (тип `object`) і булевих (тип `bool`) ознак можна скористатися методом `value_counts`. Подивимося на розподіл нашої цільової змінної - `Churn`:

Для категоріальних (тип `object`) і булевих (тип `bool`) ознак можна скористатися методом `value_counts`. Подивимося на розподіл нашої цільової змінної - `Churn`:

```
In [12]: df['Churn'].value_counts()
```

```
Out[12]: 0    2850  
         1     483  
         Name: Churn, dtype: int64
```

2850 користувачів з 3333 - лояльні, значення змінної `Churn` у них - `0`.

Подивимося на розподіл користувачів за змінною `Area code`. Зазначимо значення параметра `normalize=True`, щоб подивитися не абсолютні частоти, а відносні.

2850 користувачів з 3333 - лояльні, значення змінної `Churn` у них - 0.

Подивимося на розподіл користувачів за змінною `Area code`. Зазначимо значення параметра `normalize=True`, щоб подивитися не абсолютні частоти, а відносні.

```
In [13]: df['Area code'].value_counts(normalize=True)
```

```
Out[13]: 415    0.50  
         510    0.25  
         408    0.25  
         Name: Area code, dtype: float64
```

1.1.2. **Сортування**

[Повернутися до змісту](#)

1.1.2. Сортування

[Повернутися до змісту](#)

`DataFrame` можна відсортувати за значенням однієї з ознак. В нашому випадку, наприклад, за `Total day charge` (`ascending=False` для сортування за спаданням):

1.1.2. Сортування

[Повернутися до змісту](#)

`DataFrame` можна відсортувати за значенням однієї з ознак. В нашому випадку, наприклад, за `Total day charge` (`ascending=False` для сортування за спаданням):

```
In [14]: df.sort_values(by='Total day charge',  
                        ascending=False).head()
```

Out[14]:

	State	Account length	Area code	International plan	Voice mail plan	Number vmail messages	Total day minutes	Total day calls	Total day charge
365	CO	154	415	No	No	0	350.8	75	5
985	NY	64	415	Yes	No	0	346.8	55	5
2594	OH	115	510	Yes	No	0	345.3	81	5
156	OH	83	415	No	No	0	337.4	120	5
605	MO	112	415	No	No	0	335.5	77	5

Сортувати можна і за групою стовпців:

Сортувати можна і за групою стовпців:

```
In [15]: df.sort_values(by=['Churn', 'Total day charge'],  
                        ascending=[True, False]).head()
```

Out[15]:

	State	Account length	Area code	International plan	Voice mail plan	Number vmail messages	Total day minutes	Total day calls	1
688	MN	13	510	No	Yes	21	315.6	105	5
2259	NC	210	415	No	Yes	31	313.8	87	5
534	LA	67	510	No	No	0	310.4	97	5
575	SD	114	415	No	Yes	36	309.9	90	5
2858	AL	141	510	No	Yes	28	308.0	123	5

1.1.3. **Індексування та вилучення даних**

[Повернутися до змісту](#)

1.1.3. Індексування та вилучення даних

[Повернутися до змісту](#)

`DataFrame` можна індексувати різним чином. Розглянемо різні способи індексування та вилучення потрібних нам даних з датафрейма на прикладі простих питань.

Для вилучення окремого стовпця можна використовувати конструкцію виду `DataFrame[ 'Name' ]`. Скористаємося цим для відповіді на питання: **яка частка нелояльних користувачів присутня в нашому датафреймі?**

1.1.3. Індексуння та вилучення даних

[Повернутися до змісту](#)

`DataFrame` можна індексувати різним чином. Розглянемо різні способи індексування та вилучення потрібних нам даних з датафрейма на прикладі простих питань.

Для вилучення окремого стовпця можна використовувати конструкцію виду `DataFrame[ 'Name' ]`. Скористаємося цим для відповіді на питання: **яка частка нелояльних користувачів присутня в нашому датафреймі?**

```
In [16]: df['Churn'].mean()
```

```
Out[16]: 0.14491449144914492
```

1.1.3. Індексуння та вилучення даних

[Повернутися до змісту](#)

`DataFrame` можна індексувати різним чином. Розглянемо різні способи індексування та вилучення потрібних нам даних з датафрейма на прикладі простих питань.

Для вилучення окремого стовпця можна використовувати конструкцію виду `DataFrame[ 'Name' ]`. Скористаємося цим для відповіді на питання: **яка частка нелояльних користувачів присутня в нашому датафреймі?**

```
In [16]: df['Churn'].mean()
```

```
Out[16]: 0.14491449144914492
```

14,5% — досить поганий показник для компанії, з таким відсотком відтоку можна і розоритися :-).

Дуже зручним є логічне індексування `DataFrame` за одним стовпцем. Виглядає вона так: `df[P(df['Name'])]`, де `P` - це деяка логічна умова, що перевіряється для кожного елемента стовпця `Name`. Підсумком такого індексування є `DataFrame`, що складається тільки з рядків, що задовольняють умові `P` за стовпцем `Name`.

Скористаємося цим для відповіді на питання: **якими є середні значення числових ознак серед нелояльних користувачів?**

Дуже зручним є логічне індексування `DataFrame` за одним стовпцем. Виглядає вона так: `df[P(df['Name'])]`, де `P` - це деяка логічна умова, що перевіряється для кожного елемента стовпця `Name`. Підсумком такого індексування є `DataFrame`, що складається тільки з рядків, що задовольняють умові `P` за стовпцем `Name`.

Скористаємося цим для відповіді на питання: **якими є середні значення числових ознак серед нелояльних користувачів?**

```
In [17]: df[df['Churn'] == 1].mean(numeric_only=True)
```

```
Out[17]: Account length      102.66
Area code      437.82
Number vmail messages      5.12
Total day minutes      206.91
Total day calls      101.34
Total day charge      35.18
Total eve minutes      212.41
Total eve calls      100.56
Total eve charge      18.05
Total night minutes      205.23
Total night calls      100.40
Total night charge      9.24
Total intl minutes      10.70
Total intl calls      4.16
Total intl charge      2.89
Customer service calls      2.23
Churn      1.00
dtype: float64
```

Скомбінувавши попередні два види індексування, дамо відповідь на запитання:
скільки в середньому упродовж дня розмовляють по телефону нелояльні користувачі?

Скомбінувавши попередні два види індексування, дамо відповідь на запитання:
скільки в середньому упродовж дня розмовляють по телефону нелояльні користувачі?

```
In [18]: df[df['Churn'] == 1]['Total day minutes'].mean()
```

```
Out[18]: 206.91407867494823
```

Скомбінувавши попередні два види індексування, дамо відповідь на запитання:
скільки в середньому упродовж дня розмовляють по телефону нелояльні користувачі?

```
In [18]: df[df['Churn'] == 1]['Total day minutes'].mean()
```

```
Out[18]: 206.91407867494823
```

Яка максимальна тривалість міжнародних дзвінків поміж лояльних користувачів (Churn == 0), що не користуються послугою міжнародного роумінгу ('International plan' == 'No')?

Скомбінувавши попередні два види індексування, дамо відповідь на запитання:
скільки в середньому упродовж дня розмовляють по телефону нелояльні користувачі?

```
In [18]: df[df['Churn'] == 1]['Total day minutes'].mean()
```

```
Out[18]: 206.91407867494823
```

Яка максимальна тривалість міжнародних дзвінків поміж лояльних користувачів (Churn == 0), що не користуються послугою міжнародного роумінгу ('International plan' == 'No')?

```
In [19]: df[(df['Churn'] == 0) & (df['International plan'] == 'No')]['Total intl minutes'].max()
```

```
Out[19]: 18.9
```


Датафрейми можна індексувати як за назвою стовпця або рядка, так і за порядковим номером. Для індексування **за назвою** використовується метод `loc`, **за номером** — `iloc`.

У першому випадку ми говоримо *«передай нам значення для id рядків від 0 до 5 і для стовпців від State до Area code»*, а в другому — *«передай нам значення перших п'яти рядків в перших трьох стовпцях»*.

У випадку `iloc` зріз працює як зазвичай, проте в разі `loc` враховуються і початок, і кінець зрізу. Незручно, і на жаль, викликає плутанину.

Датафрейми можна індексувати як за назвою стовпця або рядка, так і за порядковим номером. Для індексування **за назвою** використовується метод `loc`, **за номером** — `iloc`.

У першому випадку ми говоримо «*передай нам значення для id рядків від 0 до 5 і для стовпців від State до Area code*», а в другому — «*передай нам значення перших п'яти рядків в перших трьох стовпцях*».

У випадку `iloc` зріз працює як зазвичай, проте в разі `loc` враховуються і початок, і кінець зрізу. Незручно, і на жаль, викликає плутанину.

```
In [20]: df.loc[0:5, 'State':'Area code']
```

```
Out[20]:
```

	State	Account length	Area code
0	KS	128	415
1	OH	107	415
2	NJ	137	415
3	OH	84	408
4	OK	75	415
5	AL	118	510

```
In [21]: df.iloc[0:5, 0:3]
```

```
Out[21]:
```

	State	Account length	Area code
0	KS	128	415
1	OH	107	415
2	NJ	137	415
3	OH	84	408
4	OK	75	415

```
In [21]: df.iloc[0:5, 0:3]
```

```
Out[21]:
```

	State	Account length	Area code
0	KS	128	415
1	OH	107	415
2	NJ	137	415
3	OH	84	408
4	OK	75	415

Метод `ix` індексує і за назвою, і за номером, але він викликає плутанину, і тому був оголошений застарілим (deprecated).

Якщо нам потрібен перший або останній рядок датафрейма, використовуємо конструкцію `df[:1]` або `df[-1:]`:

Якщо нам потрібен перший або останній рядок датафрейма, використовуємо конструкцію `df[:1]` або `df[-1:]`:

```
In [22]: df[-1:]
```

```
Out[22]:
```

	State	Account length	Area code	International plan	Voice mail plan	Number vmail messages	Total day minutes	Total day calls	1
3332	TN	74	415	No	Yes	25	234.4	113	3

1.1.4. Використання спеціалізованих функцій

[Повернутися до змісту](#)

1.1.4. Використання спеціалізованих функцій

[Повернутися до змісту](#)

Застосування функції до кожного стовпця:

1.1.4. Використання спеціалізованих функцій

[Повернутися до змісту](#)

Застосування функції до кожного стовпця:

```
In [23]: df.apply(np.max)
```

```
Out[23]: State                WY
Account length              243
Area code                   510
International plan          Yes
Voice mail plan             Yes
Number vmail messages       51
Total day minutes           350.8
Total day calls              165
Total day charge             59.64
Total eve minutes           363.7
Total eve calls              170
Total eve charge             30.91
Total night minutes         395.0
Total night calls            175
Total night charge           17.77
Total intl minutes           20.0
Total intl calls             20
Total intl charge            5.4
Customer service calls       9
```

Churn
dtype: object

1

Метод `apply` можна використовувати і для того, щоб застосувати функцію до кожного рядка. Для цього потрібно вказати `axis = 1`.

Метод `apply` можна використовувати і для того, щоб застосувати функцію до кожного рядка. Для цього потрібно вказати `axis = 1`.

Застосування функції до кожної комірки стовпця

Нехай за певної причини нас цікавлять всі люди зі штатів, назви яких починаються на 'W'. Загалом таку операцію можна виконати по-різному, але найбільшу свободу дає зв'язка функцій `apply - lambda` — застосування функції до всіх значень в стовпці.

Метод `apply` можна використовувати і для того, щоб застосувати функцію до кожного рядка. Для цього потрібно вказати `axis = 1`.

Застосування функції до кожної комірки стовпця

Нехай за певної причини нас цікавлять всі люди зі штатів, назви яких починаються на 'W'. Загалом таку операцію можна виконати по-різному, але найбільшу свободу дає зв'язка функцій `apply - lambda` — застосування функції до всіх значень в стовпці.

```
In [24]: df[df['State'].apply(lambda state: state[0] == 'W')].head()
```

```
Out[24]:
```

	State	Account length	Area code	International plan	Voice mail plan	Number vmail messages	Total day minutes	Total day calls	Total day charges
9	WV	141	415	Yes	Yes	37	258.6	84	43.9
26	WY	57	408	No	Yes	39	213.0	115	36.2
44	WI	64	510	No	No	0	154.0	67	26.1
49	WY	97	415	No	Yes	24	133.2	135	22.6
54	WY	87	415	No	No	0	151.0	83	25.6

Метод `map` можна використовувати і для **заміни значень у стовпці**, передавши йому словник виду `{old_value: new_value}` як аргумент:

Метод `map` можна використовувати і для **заміни значень у стовпці**, передавши йому словник виду `{old_value: new_value}` як аргумент:

```
In [25]: d = {'No' : False, 'Yes' : True}
df['International plan'] = df['International plan'].map(d)
df.head()
```

```
Out[25]:
```

	State	Account length	Area code	International plan	Voice mail plan	Number vmail messages	Total day minutes	Total day calls	Total day charge
0	KS	128	415	False	Yes	25	265.1	110	45.07
1	OH	107	415	False	Yes	26	161.6	123	27.47
2	NJ	137	415	False	No	0	243.4	114	41.38
3	OH	84	408	True	No	0	299.4	71	50.90
4	OK	75	415	True	No	0	166.7	113	28.34

Аналогічну операцію можна виконати за допомогою методу `replace`:

Аналогічну операцію можна виконати за допомогою методу `replace`:

```
In [26]: df = df.replace({'Voice mail plan': d})  
df.head()
```

```
Out[26]:
```

	State	Account length	Area code	International plan	Voice mail plan	Number vmail messages	Total day minutes	Total day calls	Total day charge
0	KS	128	415	False	True	25	265.1	110	45.07
1	OH	107	415	False	True	26	161.6	123	27.47
2	NJ	137	415	False	False	0	243.4	114	41.38
3	OH	84	408	True	False	0	299.4	71	50.90
4	OK	75	415	True	False	0	166.7	113	28.34

1.1.5. **Групування даних**

[Повернутися до змісту](#)

1.1.5. Групування даних

[Повернутися до змісту](#)

Загалом групування даних в Pandas виглядає так:

```
df.groupby(by=grouping_columns)[columns_to_show].function()
```

1. До датафрейму застосовується метод **groupby**, який розділяє дані за **grouping_columns** — ознакою або набором ознак.
2. Індексуємо за потрібними нам стовпцями (**columns_to_show**).
3. До отриманих груп застосовується функція або декілька функцій.

Групування даних з огляду на значення ознаки Churn та виведення статистик за трьома стовпцями в кожній групі.

Групування даних з огляду на значення ознаки **Churn** та виведення статистик за трьома стовпцями в кожній групі.

```
In [27]: columns_to_show = ['Total day minutes', 'Total eve minutes', 'Total night minutes']
df.groupby(['Churn'])[columns_to_show].describe(percentiles=[])
```

```
Out[27]:
```

	Total day minutes						Total eve minutes				
	count	mean	std	min	50%	max	count	mean	std	min	50%
Churn											
0	2850.0	175.18	50.18	0.0	177.2	315.6	2850.0	199.04	50.29	0.0	199.0
1	483.0	206.91	69.00	0.0	217.6	350.8	483.0	212.41	51.73	70.9	211.0

Виконаємо ту ж операцію, але трохи по-іншому, передавши в `agg` список функцій:

Виконаємо ту ж операцію, але трохи по-іншому, передавши в `agg` список функцій:

```
In [28]: columns_to_show = ['Total day minutes', 'Total eve minutes', 'Total night minutes']
df.groupby(['Churn'])[columns_to_show].agg([np.mean, np.std, np.min, np.max])
```

```
Out[28]:
```

	Total day minutes				Total eve minutes				Total night minutes		
	mean	std	amin	amax	mean	std	amin	amax	mean	std	amin
Churn											
0	175.18	50.18	0.0	315.6	199.04	50.29	0.0	361.8	200.13	51.11	20.0
1	206.91	69.00	0.0	350.8	212.41	51.73	70.9	363.7	205.23	47.13	40.0

1.1.6. **Зведені таблиці**

[Повернутися до змісту](#)

1.1.6. Зведені таблиці

[Повернутися до змісту](#)

Нехай ми хочемо подивитися, як спостереження в нашій вибірці розподілені щодо двох ознак - `Churn` і `Customer service calls`. Для цього ми можемо побудувати **таблицю пов'язаності** з використанням методу `crosstab`:

1.1.6. Зведені таблиці

[Повернутися до змісту](#)

Нехай ми хочемо подивитися, як спостереження в нашій вибірці розподілені щодо двох ознак - `Churn` і `Customer service calls`. Для цього ми можемо побудувати **таблицю пов'язаності** з використанням методу `crosstab`:

```
In [29]: pd.crosstab(df['Churn'], df['International plan'])
```

```
Out[29]:
```

	International plan	False	True
Churn			
0		2664	186
1		346	137

```
In [30]: pd.crosstab(df['Churn'], df['Voice mail plan'], normalize=True)
```

```
Out[30]:
```

	Voice mail plan	False	True
Churn			
0		0.60	0.25
1		0.12	0.02

```
In [30]: pd.crosstab(df['Churn'], df['Voice mail plan'], normalize=True)
```

```
Out[30]:
```

	Voice mail plan	False	True
Churn			
0		0.60	0.25
1		0.12	0.02

Бачимо, що здебільшого користувачі — лояльні і користуються додатковими послугами (міжнародного роумінгу / голосової пошти).

Досвідчені користувачі Excel напевно згадають про таку ознаку електронних таблиці, як **зведені таблиці** (pivot tables). В Pandas за зведені таблиці відповідає метод **pivot_table**, який приймає аргументи:

- **values** — список змінних, за якими потрібно розрахувати потрібні статистики;
- **index** — список змінних, за якими потрібно згрупувати дані;
- **aggfunc** — те, що потрібно порахувати за групами — сума, середнє, максимум, мінімум тощо.

Давайте переглянемо середнє число денних, вечірніх та нічних дзвінків для різних Area code:

Досвідчені користувачі Excel напевно згадають про таку ознаку електронних таблиці, як **зведені таблиці** (pivot tables). В Pandas за зведені таблиці відповідає метод **pivot_table**, який приймає аргументи:

- **values** — список змінних, за якими потрібно розрахувати потрібні статистики;
- **index** — список змінних, за якими потрібно згрупувати дані;
- **aggfunc** — те, що потрібно порахувати за групами — сума, середнє, максимум, мінімум тощо.

Давайте переглянемо середнє число денних, вечірніх та нічних дзвінків для різних Area code:

```
In [31]: df.pivot_table(['Total day calls',  
                        'Total eve calls',  
                        'Total night calls'], ['Area code'],  
                        aggfunc='mean').head(10)
```


Out[31]:

	Total day calls	Total eve calls	Total night calls
Area code			
408	100.50	99.79	99.04
415	100.58	100.50	100.40
510	100.10	99.67	100.60

1.1.7. Перетворення датафреймів

[Повернутися до змісту](#)

1.1.7. Перетворення датафреймів

[Повернутися до змісту](#)

Подібно до багатьох інших речей, додавати стовпці в `DataFrame` можна кількома способами.

1.1.7. Перетворення датафреймів

[Повернутися до змісту](#)

Подібно до багатьох інших речей, додавати стовпці в `DataFrame` можна кількома способами.

Наприклад, нехай ми хочемо порахувати загальну кількість дзвінків для всіх користувачів. Для цього створимо об'єкт `total_calls` за типом `Series` й вставимо його в датафрейм:

```
In [32]: total_calls = df['Total day calls'] + df['Total eve calls'] + \
          df['Total night calls'] + df['Total intl calls']
df.insert(loc=len(df.columns), column='Total calls', value=total_calls)
# loc - номер стовпчика, після якого потрібно вставити даний Series
# ми вказали len(df.columns), щоби вставити його в кінці
df.head()
```

Out[32]:

	State	Account length	Area code	International plan	Voice mail plan	Number vmail messages	Total day minutes	Total day calls	Total day charge
0	KS	128	415	False	True	25	265.1	110	45.07
1	OH	107	415	False	True	26	161.6	123	27.47
2	NJ	137	415	False	False	0	243.4	114	41.38
3	OH	84	408	True	False	0	299.4	71	50.90
4	OK	75	415	True	False	0	166.7	113	28.34

Додати стовпець з наявних можна і простіше без створення проміжних **Series**:

Додати стовпець з наявних можна і простіше без створення проміжних **Series** :

```
In [33]: df['Total charge'] = df['Total day charge'] + df['Total eve charge'] + \
        df['Total night charge'] + df['Total intl charge']

df.head()
```

```
Out[33]:
```

	State	Account length	Area code	International plan	Voice mail plan	Number vmail messages	Total day minutes	Total day calls	Total day charge
0	KS	128	415	False	True	25	265.1	110	45.07
1	OH	107	415	False	True	26	161.6	123	27.47
2	NJ	137	415	False	False	0	243.4	114	41.38
3	OH	84	408	True	False	0	299.4	71	50.90
4	OK	75	415	True	False	0	166.7	113	28.34

Для того, щоб видалити стовпці або рядки, скористаємося методом `drop`, передаючи за аргумент потрібні індекси й необхідне значення параметра `axis` (`1`, якщо видаляєте стовпці, і нічого або `0`, якщо видаляєте рядки):

Для того, щоб видалити стовпці або рядки, скористаємося методом `drop`, передаючи за аргумент потрібні індекси й необхідне значення параметра `axis` (`1`, якщо видаляєте стовпці, і нічого або `0`, якщо видаляєте рядки):

```
In [34]: # викидуємо щойно створені стовпці
df = df.drop(['Total charge', 'Total calls'], axis=1)

# видаляємо рядки
df.drop([1, 2]).head()
```

Out[34]:

	State	Account length	Area code	International plan	Voice mail plan	Number vmail messages	Total day minutes	Total day calls	Total day charge
0	KS	128	415	False	True	25	265.1	110	45.07
3	OH	84	408	True	False	0	299.4	71	50.90
4	OK	75	415	True	False	0	166.7	113	28.34
5	AL	118	510	True	False	0	223.4	98	37.98
6	MA	121	510	False	True	24	218.2	88	37.09

1.2. Перші спроби прогнозування ВІДТОКУ

[Повернутися до змісту](#)

Давайте подивимося, як відтік користувачів пов'язаний з ознакою "Підключення міжнародного роумінгу" (`International plan`). Виконаємо цей запит за допомогою зведеної таблиці `crosstab` , а також через ілюстрацію з `Seaborn` . Ми навчимося будувати такі рисунки й аналізувати з їхньою допомогою графіки у наступній лекції.

Давайте подивимося, як відтік користувачів пов'язаний з ознакою "Підключення міжнародного роумінгу" (`International plan`). Виконаємо цей запит за допомогою зведеної таблиці `crosstab` , а також через ілюстрацію з `Seaborn` . Ми навчимося будувати такі рисунки й аналізувати з їхньою допомогою графіки у наступній лекції.

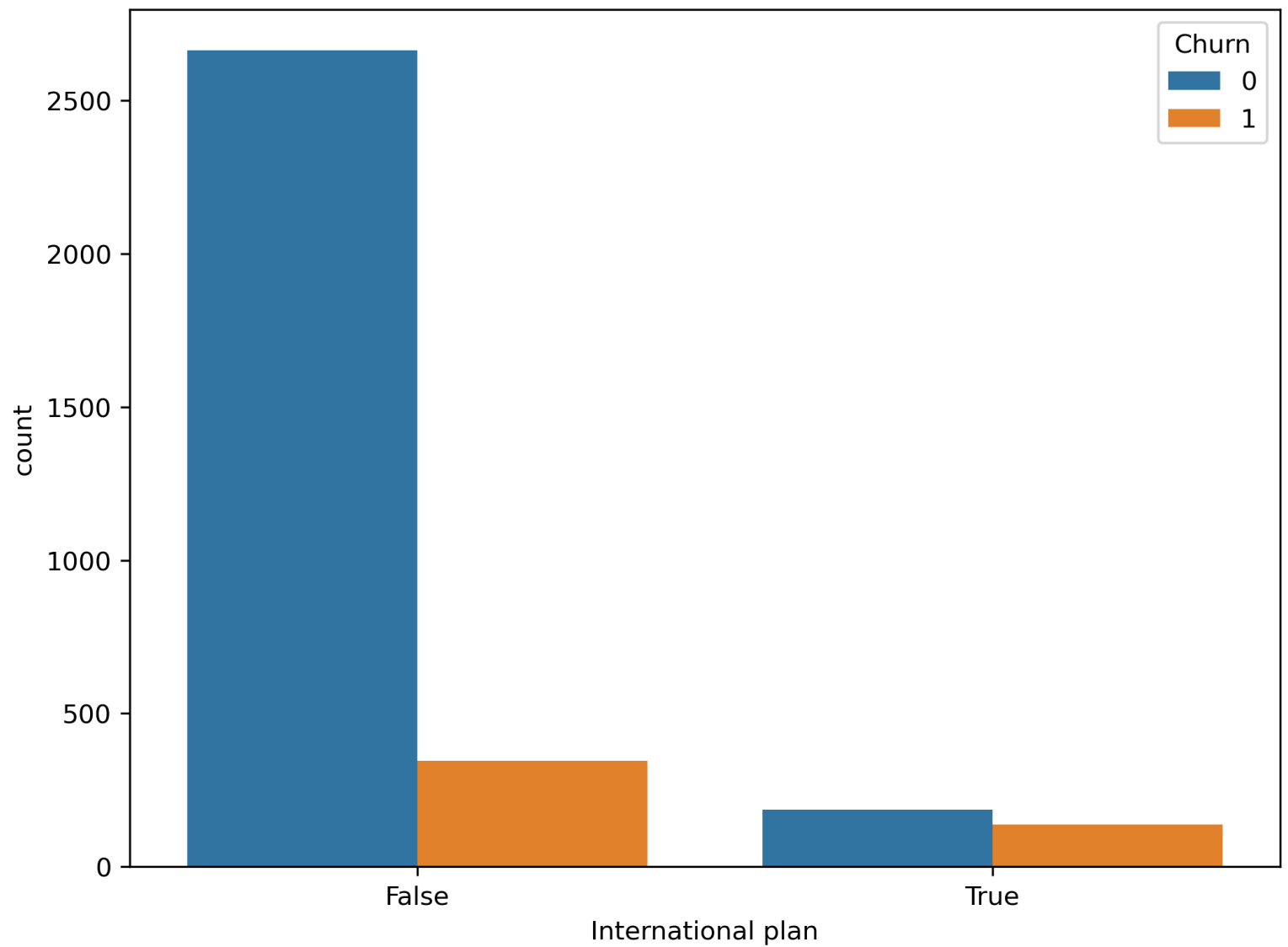
```
In [35]: # треба додатково встановити (команда в терміналі)  
# щоб рисунки малювалися в notebook  
# !conda install seaborn  
%matplotlib inline  
import matplotlib.pyplot as plt  
import seaborn as sns  
plt.rcParams['figure.figsize'] = (8, 6)
```

```
In [36]: pd.crosstab(df['Churn'], df['International plan'], margins=True)
```

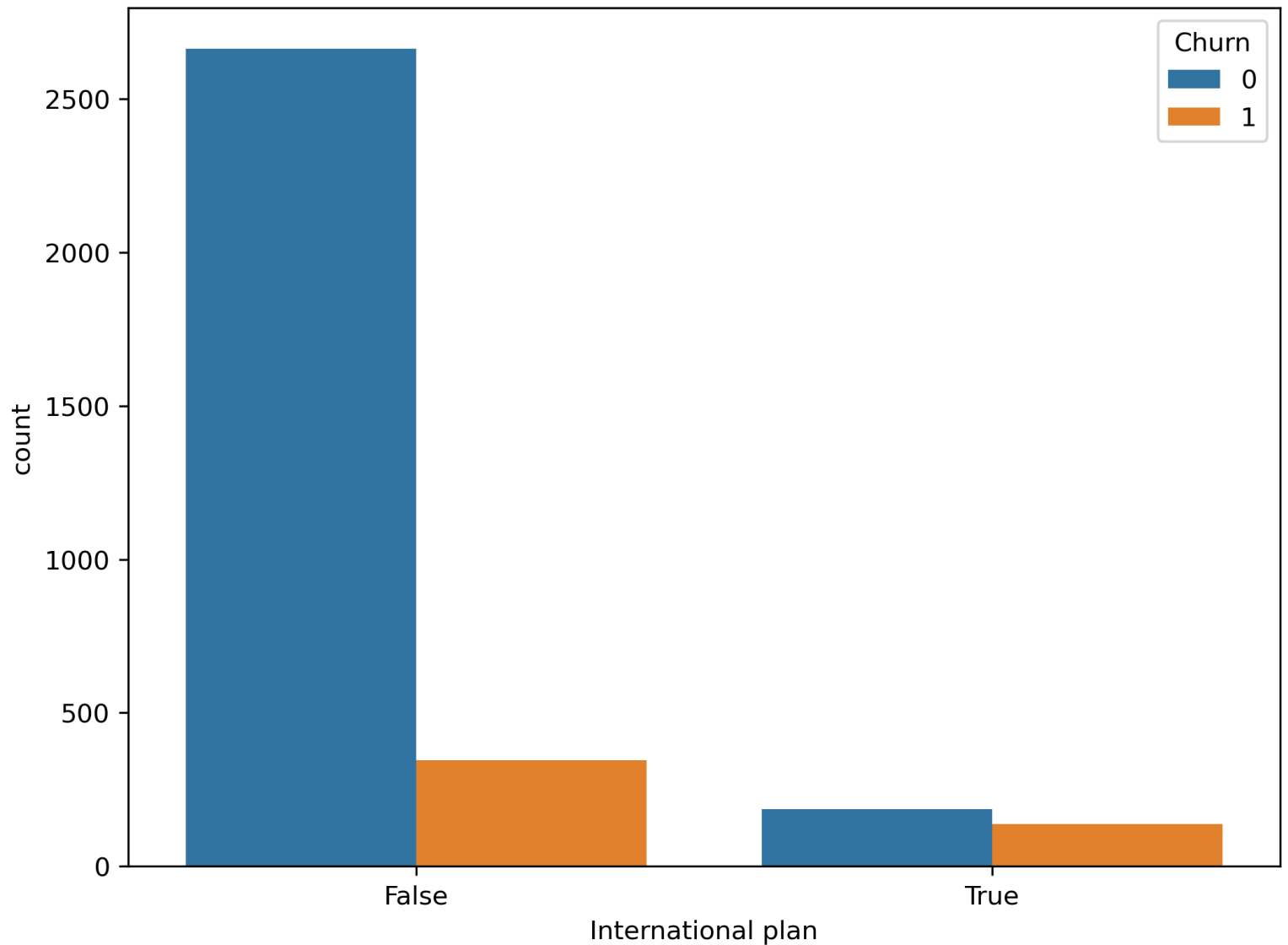
```
Out[36]:
```

International plan	False	True	All
Churn			
0	2664	186	2850
1	346	137	483
All	3010	323	3333

```
In [37]: sns.countplot(x='International plan', hue='Churn', data=df);  
plt.gcf().set_dpi(300)  
# plt.savefig('int_plan_and_churn.png', dpi=600)
```



```
In [37]: sns.countplot(x='International plan', hue='Churn', data=df);  
plt.gcf().set_dpi(300)  
# plt.savefig('int_plan_and_churn.png', dpi=600)
```


З рисунку вище бачимо, що коли роумінг підключений, частка відтоку набагато вища — **цікаве спостереження!** Можливо, великі та погано контрольовані витрати в

роумінгу дуже конфліктогенні й ведуть до невдоволення клієнтів телеком-оператора і, відповідно, до їхнього відтоку.

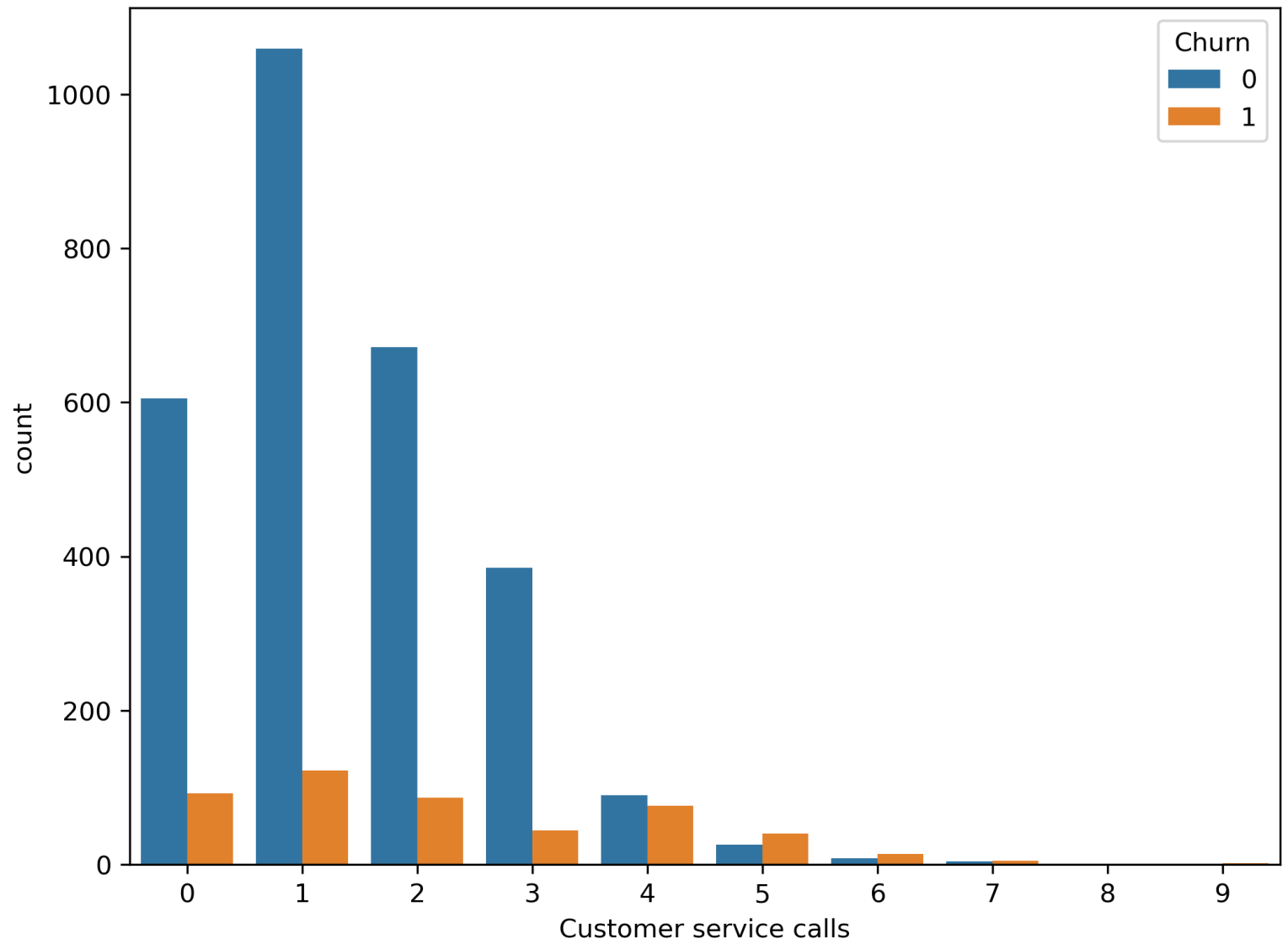
Далі переглянемо ще одну важливу ознаку — *"Число звернень до сервісного центру"* (Customer service calls). Також побудуємо зведену таблицю й візуалізуємо результат.

Далі переглянемо ще одну важливу ознаку — "Число звернень до сервісного центру" (Customer service calls). Також побудуємо зведену таблицю й візуалізуємо результат.

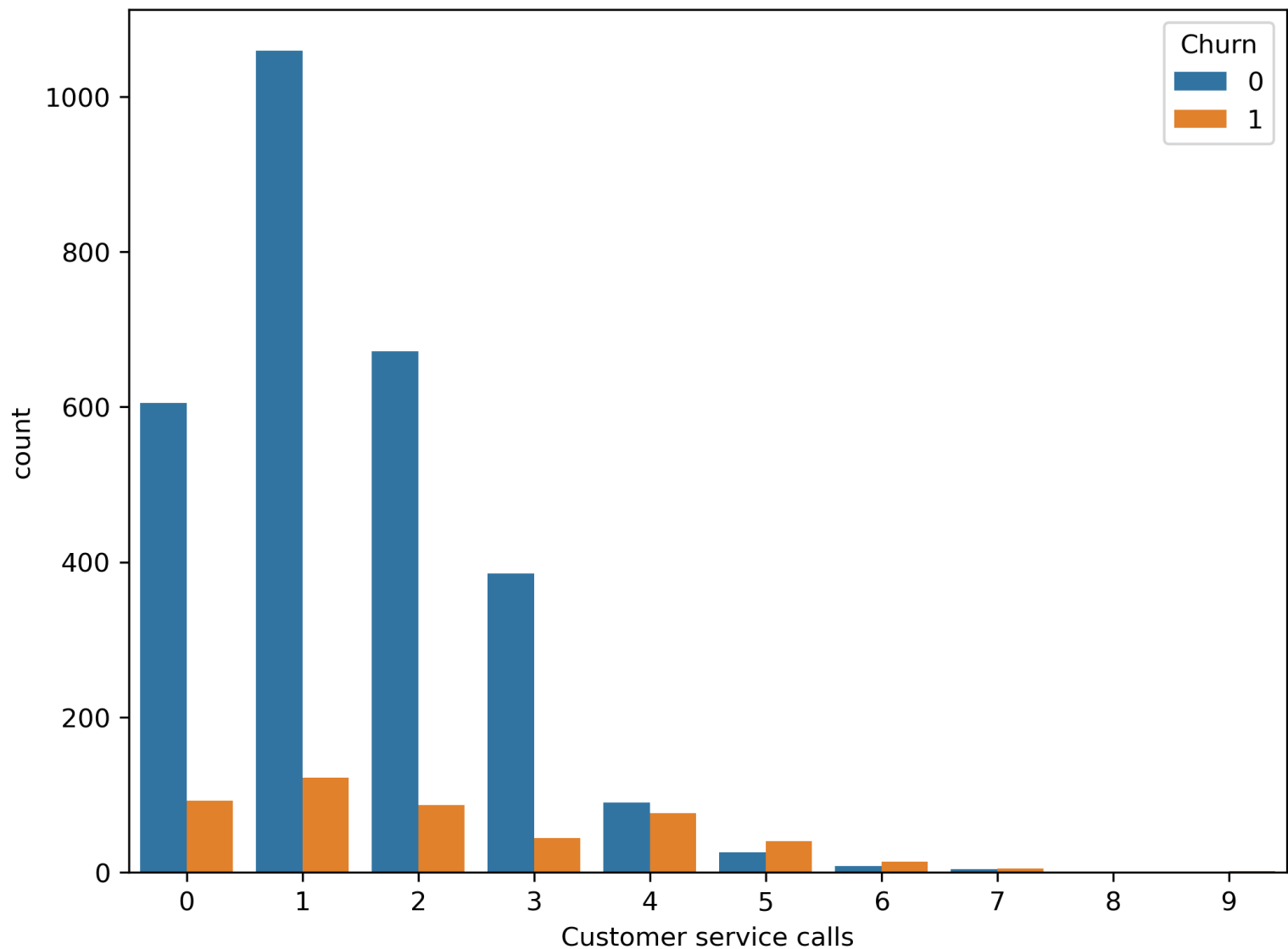
```
In [38]: pd.crosstab(df['Churn'], df['Customer service calls'], margins=True)
```

Out[38]:	Customer service calls	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	All
	Churn											
	0	605	1059	672	385	90	26	8	4	1	0	2850
	1	92	122	87	44	76	40	14	5	1	2	483
	All	697	1181	759	429	166	66	22	9	2	2	3333

```
In [39]: sns.countplot(x='Customer service calls', hue='Churn', data=df)
plt.gcf().set_dpi(300)
# plt.savefig('serv_calls__and_churn.png', dpi=300)
```



```
In [39]: sns.countplot(x='Customer service calls', hue='Churn', data=df)
plt.gcf().set_dpi(300)
# plt.savefig('serv_calls__and_churn.png', dpi=300)
```


Можливо, що за зведеною таблицею це не так добре видно (або скучно проводити поглядом по рядках з цифрами). Проте рисунок вище відмінно ілюструє, що частка

відтоку сильно зростає від 4-ох дзвінків в сервісний центр.

Тепер додамо до нашого DataFrame бінарну ознаку — результат порівняння `Customer service calls > 3`. Давайте ще раз глянемо, як він пов'язаний з відтоком.

Тепер додамо до нашого DataFrame бінарну ознаку — результат порівняння `Customer service calls > 3`. Давайте ще раз глянемо, як він пов'язаний з відтоком.

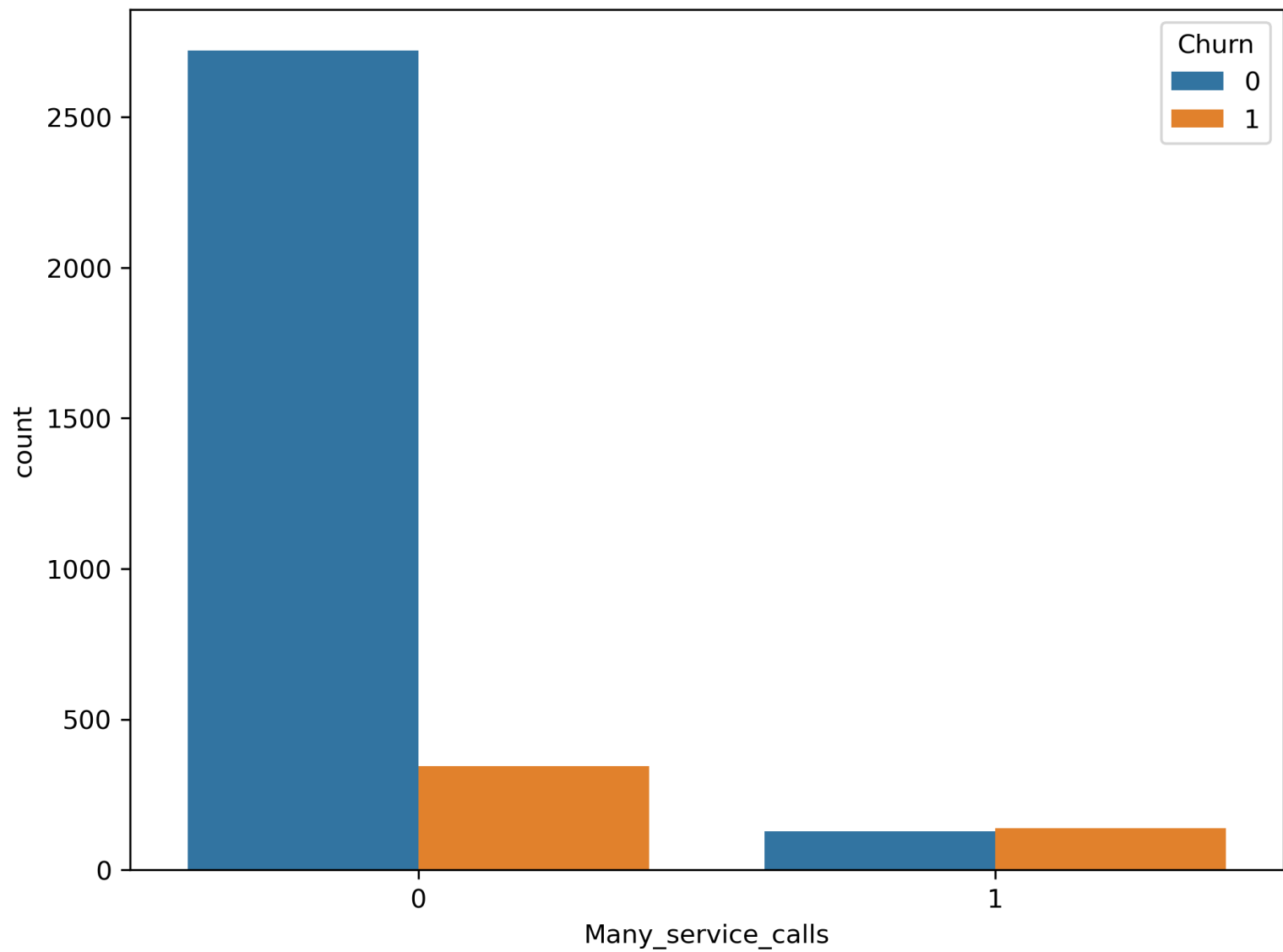
```
In [40]: df['Many_service_calls'] = (df['Customer service calls'] > 3).astype('int')
pd.crosstab(df['Many_service_calls'], df['Churn'], margins=True)
```

```
Out[40]:
```

	Churn	0	1	All
Many_service_calls				
0		2721	345	3066
1		129	138	267
All		2850	483	3333


```
In [41]: sns.countplot(x='Many_service_calls', hue='Churn', data=df)
plt.gcf().set_dpi(300)
# plt.savefig('many_serv_calls__and_churn.png', dpi=300)
```


Об'єднаємо розглянуті вище умови та побудуємо зведену таблицю для цього об'єднання й відтоку.

Об'єднаємо розглянуті вище умови та побудуємо зведену таблицю для цього об'єднання й відтоку.

```
In [42]: pd.crosstab(df['Many_service_calls'] & df['International plan'] ,  
                    df['Churn'])
```

```
Out[42]:
```

Churn	0	1
False	2841	464
True	9	19

Об'єднаємо розглянуті вище умови та побудуємо зведену таблицю для цього об'єднання й відтоку.

```
In [42]: pd.crosstab(df['Many_service_calls'] & df['International plan'] ,  
                    df['Churn'])
```

```
Out[42]:
```

Churn	0	1
False	2841	464
True	9	19

Отже, прогнозуючи відтік клієнта тоді, коли кількість дзвінків в сервісний центр більше 3-ох і підключений роумінг (і прогнозуючи лояльність — в іншому випадку), можна очікувати близько 85.8% правильних влучень (помиляємося всього 464 + 9 разів). Ці 85.8%, які ми отримали за допомогою дуже простих міркувань — це непоганий початок (так званий *baseline*) для подальших моделей ІАД, які ми надалі будемо будувати.

Загалом до появи інтелектуального складника процес традиційного аналізу даних виглядав приблизно так. Зробимо висновки:

1. Частка лояльних клієнтів у вибірці — 85.5%. Найбільш наївна та проста модель, відповідь якої "Клієнт завжди лояльний" на подібних даних буде вгадувати близько в 85,5% випадків. Тобто значення частки правильних відповідей (*accuracy*) подібних моделей повинні бути як мінімум не менші, а краще, значно вищі цієї цифри.
2. За допомогою простого прогнозу, який умовно можна виразити такою формулою: "International plan = True & Customer Service calls > 3 => Churn = 1, else Churn = 0", можна очікувати частку вгадувань 85.8%, що ще трохи вище 85.5%.
3. Ці два бейзлайна ми отримали без використання яких-небудь елементів ІАД, і вони слугують початком для майбутнього моделювання. Якщо виявиться, що ми збільшуємо частку правильних відповідей всього лише, скажімо, на 0.5%, але завдяки значним зусиллям, то певно, ми щось робимо не так, і тому варто обмежитися простою моделлю з цих двох умов.
4. Перед побудовою й навчанням складних моделей рекомендується трохи покрутити дані та перевірити прості гіпотези. Більш того, в бізнес-застосунках ІАД найчастіше починають саме з простих рішень, а потім експериментують з їхнім ускладненням.

1.3. Корисні посилання

[Повернутися до змісту](#)

1.3. Корисні посилання

Повернутися до змісту

- Official Pandas [documentation](#)
- [10 minutes to pandas](#)
- [Pandas cheatsheet PDF](#)
- GitHub repos: [Pandas exercises](#) and "[Effective Pandas](#)"
- [scipy-lectures.org](#) — tutorials on pandas, numpy, matplotlib and scikit-learn

